

Ärende

Fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet 2012 inom ramen för kultursamverkansmodellen

Part

Örebro läns landsting, org.nr. 232100-0164, Box 1613, 701 16 Örebro

Kulturrådets beslut

Statens kulturråd beviljar Örebro läns landsting statsbidrag med 35 313 000 kronor att fördelas i enlighet med förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Utbetalning av statsbidraget sker kvartalsvis, utan rekvisition, till det plus- eller bankgirokonto som angivits i framställan.

Övriga villkor för beslutet om att bevilja statsbidrag framgår av *beslutsbilaga 1*.

Framställan

Örebro läns landsting inkom den 2 november 2011 med en regional kulturplan som beskriver regionens prioriteringar i fråga om regional kulturverksamhet och fördelning av statliga medel i anslutning till denna. Kulturplanen har sammanställts och beslutats av Örebro läns landsting. Planen har tagits fram i samverkan med regionens kommuner och efter samråd med bl.a. företrädare för regionens professionella kulturliv och den ideella sektorn. Kompletterande information har lämnats den 12 januari 2012.

Ärendets beredning

Samråd i detta ärende har skett med myndigheterna/organisationerna i samverkansrådet. Samverkansrådet består av Riksarkivet, Riksantikvarieämbetet, Svenska Filminstitutet, Riksteatern, Nämnden för hemslöjdsfrågor, Kungliga biblioteket, Konstnärsnämnden, Länsstyrelserna (representerade av Länsstyrelsen i Södermanland) samt Kulturrådet. Diskussioner har även förts med Konstnärliga och litterära yrkesutövares samarbetsnämnd (KLYS) och Ideell Kulturallians.

Ärendet har beretts inom Kulturrådets kansli och med samverkansrådets parter inför beslut av Kulturrådets styrelse.

Skäl för beslutet

Tillämplig reglering m.m.

Kulturrådet disponerar under budgetåret 2012 medel för fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet under anslag 1:6 ap.1 *Bidrag till regional kulturverksamhet* som uppgår till 1 278 295 000 kronor.

Kulturrådet beslutar om fördelning av detta statsbidrag till landstingen respektive Region Gotland med stöd av lag (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet samt i enlighet med förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Örebro läns landsting har inkommit med en regional kulturplan och är enligt lag (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet berättigade att ta emot och vidarefördela statsbidrag enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ur anslag 1:6 ap.1 *Bidrag till regional kulturverksamhet*.

Utgångspunkt för bedömning

Syftet med fördelningen av statsbidraget är enligt 6 § i förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet att bidra till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås samt att ge ökade möjligheter till regionala prioriteringar och variationer. Bidragsgivning enligt denna förordning ska främja en god tillgång för länets invånare till

1. professionell teater-, dans- och musikverksamhet,
2. museiverksamhet,
3. biblioteksverksamhet,
4. konst- och kulturfrämjande verksamhet,
5. regional enskild arkivverksamhet,
6. filmkulturell verksamhet, och
7. främjande av hemslöjd.

De nationella kulturpolitiska målen är att: kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling. För att uppnå de nationella målen ska kulturpolitiken: främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning

och till att utveckla sina skapande förmågor; främja kvalitet och konstnärlig förnyelse; främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas; främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan; samt särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

I förordningen (2007:1186) med instruktion för Kulturrådet anges att myndigheten i sin verksamhet ska integrera ett jämställdhets-, mångfalds- och barnperspektiv samt ett internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete.

Av Kulturrådets regleringsbrev för 2012 framgår att regeringens kulturpolitiska prioriteringar under mandatperioden är: barns och ungas rätt till kultur, kulturarv för framtiden samt förbättrade villkor för den nyskapande kulturen.

Ett övergripande mål för Kulturrådets bidragsgivning är ett omfattande och varierat kulturutbud av hög kvalitet för alla i hela landet.

Kulturrådet har i beredningen tagit fasta på de utgångspunkter för kultursamverkansmodellen som presenterades i Kultursamverkansutredningen, att det statliga stödet bl.a. ska syfta till att utveckla den kulturella infrastrukturen, främja en regional mångfald genom att de skilda förutsättningar som kulturlivet har runt om i landet tas tillvara på bästa sätt och ge möjligheter för kulturskapare i hela landet att arbeta och utveckla sitt konstnärskap.

Enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ska kulturplanerna utarbetas efter samråd med det civila samhället och det professionella kulturlivet.

Enligt Kulturrådets bedömning bör det framgå av kulturplanen hur landstinget definierat civilsamhället och därmed också vilka man vänder sig till i dialogen. Vidare bör syftet med dialogerna framgå. Samtalet som förs med det civila samhället måste ske på villkor som passar bägge parter. Landstingens ansvar är i första hand att diskutera med de parter som företräder en regional nivå.

På samma sätt som samråden med det civila samhället bör struktureras, måste också samråden med de professionella kulturskaparna ges en struktur. För några län kan ett samarbete som går över länsgränserna vara ett fruktbart sätt att arbeta med de professionella kulturskaparna. I utredningen "Spela samman" talas om att gruppen med professionella kulturutövare ska ges möjlighet att uppmärksamma kulturskaparnas roll i samhället och lyfta fram kulturens egenvärde. Samråden med de professionella kulturskaparna är en viktig länk för att kunna upprätthålla principen om armlängdsavstånd.

Enligt lagen (2009:724) om de nationella minoriteterna och minoritetsspråk ska det allmänna främja de nationella minoriteternas möjlighet att behålla och utveckla sin kultur. Av kulturplanen bör det framgå hur landstingen beaktar lagens intentioner inom kulturområdet.

Regeringen har under 2011 presenterat en strategi för genomförande av funktionshinderspolitiken för åren 2011-2016. Kulturrådet har som sektorsansvarig myndighet fått i uppdrag att stödja och driva på arbetet med att nå målen inom de delar av kulturområdet som ligger inom Kulturrådets ansvarsområde. Målen som ska uppnås är att:

- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha en handlingsplan för ökad tillgänglighet 2013.
- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha åtgärdat enkelt senast 2016.
- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha webbplatser och e-tjänster tillgänglighetanpassade senast 2016.

Kulturrådet gör under början av 2011 bl.a. med hjälp av landstingen/regionerna en kartläggning av området, en så kallad nollvärdesmätning. Arbetet med att förverkliga funktionshinderspolitikens mål bör fortsättningsvis finnas beskrivna i kulturplanerna.

Utgångspunkt för beräkningen av medelstillsdelningen 2012 är det statliga verksamhetsbidrag som 2011 beviljades de regionala kulturverksamheter som anges i 8 § förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Bedömning

Kulturrådet har tillsammans med samverkansrådet granskat Örebro läns regionala kulturplan.

Kulturrådet konstaterar att kulturplanen har tagits fram i samverkan med kommunerna och efter samråd med kulturlivet samt den ideella sektorn i enlighet med förordningen.

Enligt Kulturrådets bedömning finns de sju områden som statsbidraget avser beskrivna i kulturplanen, vilket ger goda möjligheter till ökad samverkan inom kultursektorn och kan även utgöra en kraft i den lokala och regionala utvecklingen. I relation till de nationella kulturpolitiska målen och efter dialog med samverkansrådets parter har Kulturrådet valt att särskilt belysa följande delar av kulturplanen.

Örebro läns landsting har på ett föredömligt sätt lyft fram de horisontella perspektiven inom ramen för samtliga sju områden.

Örebro läns landsting lyfter arrangörskapet som en fråga prioriterad fråga inom samtliga kulturområden. Man lyfter även civilsamhällets betydelse för att göra kulturen tillgänglig i hela länet. Tillsammans med föreningslivet har landstinget tagit fram gemensamma spelregler för civilsamhället och Örebro läns landsting.

Örebro har särskilt betonat vikten av att det professionella kulturlivet ges goda förutsättningar.

Örebro läns landsting lyfter frågan kring ungas inflytande och avser utveckla formerna för ungas delaktighet i kulturlivet. Man önskar även öka finansieringen till ung kultur.

För att främja tillgängligheten finns även ambitioner om att lyfta och synliggöra den teckenspråkiga kulturen.

Inom scenkonst- och musikområdet prioriteras bl.a. att stärka utbudet av verksamhet för barn och unga och att öka närvaron i hela länet. Det finns även ambitioner att fördjupa samarbetet mellan institutionerna och det fria kulturlivet. För att främja tillgänglighet till teater kommer teckenspråkig scenkonst få en framskjuten plats. Internationellt utbyte och samverkan med

annan scenkonst är prioriterat inom musikområdet. Örebro vill även stärka den professionella dansens plats inom scenkonsten.

Örebro läns museum driver ett projekt kring tolerans, demokrati och historiebruk som kommer att fortlöpa i vidareutvecklad form. Man har som ambition att skapa ett barnens museum och bygger om en del av basutställningen till en utställning som riktar sig till barn 0-12 år. Museet har även tillfälliga utställningar med fokus på skola och unga. Museet strävar efter att vara samhällsangeläget och producera utställningar som på nya sätt berättar och gestaltar länets historia. Man vill även utveckla samtidsdokumentationen och verka för att flera gruppers och människors erfarenheter och minnen införlivas i kulturarvet.

Museet har ett brett ABM-samarbete. Den digitala utvecklingen är en del i museets ambitiösa tillgänglighetsarbete. Särskilda insatser görs också för att öka tillgängligheten till olika kulturmiljöer.

Örebro har som ambition att utveckla infrastrukturen inom bild- och formområdet tillsammans med dess aktörer. Man vill även öka tillgängligheten till landstingets egen samling av konst och ge konstpedagogiken en mer framskjuten position.

För att ge förutsättningar för ett strategiskt främjandearbete önskar Örebro utveckla samverkan mellan konsulenterna.

ArkivCentrum i Örebro län bedriver en verksamhet av hög kvalitet och arbetar aktivt med tillgänglighet, samverkan och deltagande. Bland annat arbetar man med att samla in och dokumentera marginaliserade gruppers historia och kulturarv. Prioriterat är också att lyfta fram dövas historia. Man har även insatser riktade till skolan, exempelvis genom storytelling och forskarskolor för gymnasieelever. Örebro har som ambition att utveckla ABM-samarbetet och arbeta länsövergripande.

Inom filmområdet är arbetet med filmpedagogisk verksamhet, främjande av spridning och visning av kvalitetsfilm samt talangutveckling prioriterat. Örebro har som ambition att utveckla arbetet med tillgänglighet och digitalisering för att skapa ett bredare filmutbud och främja biografen som

kulturell mötesplats. Man vill även utveckla det filmpedagogiska arbetet. Örebro samverkar interregionalt kring filmkulturell verksamhet.

Inom hemslöjdsområdet lyfts kopplingen till konst, konsthantverk och formgivning. Örebro vill även utveckla arbetet med att nå ut till barn och unga, framför allt i åldersgruppen unga vuxna. Ett samarbete inom KKN över länsgränser kommer att påbörjas av hemslöjdskonsulenterna i Stockholms, Sörmlands, Västmanlands och Örebro län.

Inom biblioteksområdet prioriteras att överbrygga den digitala klyftan, barn och ungas läsning samt att stödja utvecklingen av biblioteken som kulturella mötesplatser. Örebro önskar även främja litteraturen som konstform och skapa en strategi för områdets fortsatta utveckling. Det interregionala samarbetet ses som grundläggande och landstinget avser att tillsammans med näraliggande län utveckla en funktionell biblioteksregion.

Örebro läns landsting har angivit att den regionala och kommunala medfinansieringen räknas upp. Mot den bakgrunden föreslår Kulturrådet att även de statliga bidragen räknas upp med 1 procent. Örebro läns landsting har särskilt lyft fram fyra utvecklingsområden, teckenspråk, teater, musikteater och kulturarv, som man önskar att Kulturrådet beaktar vid fördelningen av medel. Örebro läns landsting framhåller även att den statliga medfinansieringen i länet är låg.

Örebro har under senare år, med stöd av Kulturrådet, bedrivit ett utvecklingsarbete inom länsmusiken i samverkan med Opera på Skäret. Kulturrådet ser positivt på att Örebro fortsatt vill utveckla musikteatern som konstform i länet. De medel som tidigare har fördelats från Kulturrådet till musikteaterområdet bör från och med 2012 ingå i kultursamverkansmodellen. Mot bakgrund av detta föreslår Kulturrådet att Örebro läns landsting beviljas en höjning av anslaget om 600 000 kronor. Vad gäller övriga utvecklingsområden kommer Kulturrådet att återkomma i särskild ordning.

Kulturrådet föreslår att Örebro läns landsting beviljas statsbidrag med 35 313 000 kronor, som Örebro läns landsting enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional

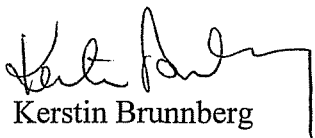
kulturverksamhet ska fördela till verksamheter som får bidrag från landsting, kommun eller annan huvudman.

Handläggningen av ärendet

Detta beslut har fattats av Kulturrådets styrelse genom ordförande Kerstin Brunnberg och ledamöterna Benny Fredriksson, Charlotte Gyllenhammar, Karin Helander, Tebogo Monnagotla, Lars Strannegård, Mats Wallenius och generaldirektören Kennet Johansson. Ärendet föredrogs för styrelsen av koordinatörerna Lisa Poska och Erik Åström.

I beredningen av ärendet har även avdelningschefen Benny Marcel, enhetscheferna Mika Romanus och Signe Westin, koordinatörerna Lotta Brilioth Biörnstad, Emma Larsson och Ellen Wettmark samt handläggarna Cay Corneliuson, Anna Eineborg, Eva Ottosson, Jelena Jesic, Siv Junback, Jochum Landin, Magnus Lemark, Anna Selvåg, Per Svenson och Julia Sundberg deltagit.

På Kulturrådets vägnar

Kerstin Brunnberg

Lisa Poska

Erik Åström